

CALENDARIUM VETUS ROMANUM, CUM ORTU, OCCASUQUE STELLARUM.

Ex Ovidii Fastis, Columella lib. XI, cap. II, Plinio lib. XVIII, cap. XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, & XXX.

Littera O. Ovidium significat: C. Columellam; P. Plinium.

JANUARIUS.

Table for January with columns for letters (A-G), dates, and descriptions of astronomical events and weather.

FEBRUARIUS.

Table for February with columns for letters (A-G), dates, and descriptions of astronomical events and weather.

Table for the top of the calendar page with letters (F-H) and descriptions of astronomical events.

MARTIUS.

Table for March with columns for letters (D-H), dates, and descriptions of astronomical events and weather.

APRILIS.

Table for April with columns for letters (C-H), dates, and descriptions of astronomical events and weather.

CALENDARIUM

62
 D VI. F. Bœotiz, & Atticæ canis vesperi occiditur. fidicula mane oritur. P. XXVI
 E V. C. Assyriæ Orion totus absconditur. P. XXVII
 F IV. NP. LUDI FLOR. Auster ferè cum pluvia. C. XXVIII
 G III. C. LUDI Mane capra exoritur. aultrinus dies, interdum pluvia. C. Assyriæ totus canis absconditur. P. XXIX
 H Pr. C. LUDI Canis se vespere celat, tempestatem significat. XXX

MAIUS.

A Kal. Mai. N. Capella oritur. C. I
 B VI. F. COMP. Argestes flare incipit. Hyades oriuntur. O. Sucula cum sole exoritur. septentrionales venti. C. Suculæ matutinò exoriuntur. P. II
 C V. C. Centaurus oritur. O. Centaurus totus apparet, tempestatem significat. C. III
 D IV. C. IV
 E III. C. Lyra oritur. O. Centaurus pluviam significat. C. V
 F Pr. C. Scorpius medius occidit. O. Nepa medius occidit, tempestatem significat. C. VI
 G Non. N. Vergiliæ exoriuntur mane, favonius. C. VII
 H VIII. F. Capella pluvialis oritur Cæsari. Ægypto verò eodem die canis vesperi occiditur. P. VIII
 A VII. LEM. N. Æstatis initium, favonius, aut corus, interdum etiam pluvia. C. IX
 B VI. C. Vergiliæ totæ apparent; favonius, aut corus: interdum & pluvia. C. Vergiliatum exortus. P. X
 C V. LEM. N. Orion occidit. O. Arcturi occasus matutinus Cæsari significat. P. XI
 D IV. NP. LUDI MART. IN CIR. XII
 E III. LEM. N. Pleiades oriuntur. Æstatis initium. O. fidis mane oritur. significat tempestatem. C. fidicula exortus. P. XIII
 F Pr. C. Taurus oritur. O. XIV
 G Eid. NP. Fidis mane exoritur. auster, aut euronotus, interdum dies humidus. C. XV
 H XVII. F. XVI
 A XVI. C. Hoc & sequenti die euronotus, vel auster cum pluvia. C. XVII
 B XV. C. XVIII
 C XIV. C. Sol in Geminis. O. & C. XIX
 D XIII. C. XX
 E XII. AGON. NP. Canis oritur. O. Suculæ exoriuntur. septentrionales venti: nonnumquam auster cum pluvia. C. Capella vespere occidit, & in Attica canis. P. XXI
 F XI. N. Hoc & sequenti die Arcturus mane occidit; tempestatem significat. C. Orionis gladius occidere incipit. P. XXII
 G X. TUB. NP. XXIII
 H IX. Q. REX. C. P. XXIV
 A VIII. C. Aquila oritur. O. Hoc die, & biduo sequenti capra mane exoritur; septentrionales venti. C. XXV
 B VII. C. Arctophylax occidit. O. XXVI
 C VI. C. Hyades oriuntur. XXVII
 D V. C. XXVIII
 E IV. C. XXIX
 F III. C. XXX
 G Prid. C. XXXI

JUNIUS.

H K. JUN. N. Aquila oritur. O. Hoc & sequenti Aquila exoritur: tempestas ventosa; & interdum pluvia. C.
 A IV. F. MART. CAR. MONET. Hyades oriuntur. dies pluvius. O. Aquila oritur vesperi. P. II
 B III. C. Cæsari, & Assyriæ aquila vesperi oritur. P. III
 C Prid. C. IV
 D Non. V
 E VIII. N. Arcturus matutinò occidit. P. VI
 F VII. N. Arctophylax occidit. O. Arcturus occidit. favonius, aut corus. C. VII
 G VI. N. MENTI IN CAPIT. Delphinus vesperi exoritur. P. VIII
 H V. VEST. N. FER. IX
 A IV. N. Delphia vesperi oritur. O. & C. & P. Favonius interdum rotat. C. X
 B III. MATR. N. XI
 C Pr. N. XII
 D Eid. N. Calor incipit. C. XIII
 E XVIII. N. XIV
 F XVII. Q. ST. DF. Hyades oriuntur. O. gladius Orionis exoritur. P. XV
 G XVI. C. Zephyrus flat. Orion oritur. O. XVI
 H XV. C. Delphinus totus apparet. O. XVII
 A XIV. C. XVIII
 B XIII. C. MINERVÆ IN AVENTINO. Sol in Cancro. O. & C. in Ægypto gladius Orionis oritur. XIX
 C XII. C. SUMMANO AD CIR. MAX. Ophiuchus oritur. O. XX
 D XI. C. Anguifer, qui à Græcis dicitur ἐπίσχο, mane occidit, tempestatem significat. C. XXI
 E X. C. XXII
 F IX. C. XXIII
 G VIII. C. Hoc, & biduo sequenti solstitium, favonius, & calor. C. longissima dies totius anni, & nox brevissima solstitium conficiunt. P. XXIV
 H VII. C. XXV
 A VI. C. Orionis zona oritur. solstitium. O. Orion exoritur Cæsari. P. XXVI
 B V. C. XXVII
 C IV. C. XXVIII
 D III. C. Ventosa tempestas. C. XXIX
 E Pr. F. XXX

JULIUS

VETUS ROMANUM.

JULIUS.

F Kal. N. Favonius, vel auster, & calor. C. I
 G VI. N. II
 H V. N. III
 A IV. NP. Corona occidit mane. C. Zona Orionis Assyriæ oritur. P. Ægypto Procyon matutinò oritur. P. IV
 B III. POPL. N. Chaldæis corona occidit matutinò. Atticæ Orion totus eo die exoritur. V
 C Pr. N. LUDI APOLLIN. Cancer medius occidit; calor. C. VI
 D Non. N. LUDI VII
 E VIII. N. LUDI Capricornus medius occidit. C. VIII
 F VII. N. LUDI Cepheus vespere exoritur, tempestatem significat. C. IX
 G VI. C. LUDI Prodrumi flare incipiunt. C. X
 H V. C. LUDI XI
 A IV. NP. LUDI XII
 B III. C. LUDI IN CIR. XIII
 C Prid. C. MERK. Ægyptiis Orion desinit exoriri. P. XIV
 D Eid. NP. MERK. Procyon exoritur mane, tempestatem significat. C. XV
 E XVII. F. MERK. Plinius lib. XVIII, cap. XXVIII, ait XVIII Cal. Aug. Aquilam in Ægypto occidere matutinò. quod est depravatum. Nam XVIII Cal. Aug. nullus dies est. XVI
 F XVI. C. Assyriæ Procyon exoritur. P. XVII
 G XV. C. MERK. XVIII
 H XIV. LUCAR. NP. MERK. XIX
 A XIII. C. LUDI VICT. CÆSAR. Sol in Leonem transitum facit, favonius. C. Aquila occidit. P. XX
 B XII. LUCAR. LUDI XXI
 C XI. C. LUDI XXII
 D X. NEPT. LUDI Prodrumi in Italis sentiuntur. P. XXIII
 E IX. N. LUDI Leonis in pectore clara stella exoritur, interdum tempestatem significat. C. XXIV
 F VIII. FUR. NP. LUDI Aquarius incipit occidere clarè, favonius, vel auster. C. XXV
 G VII. C. LUDI Canicula apparet; caligo æstuosa. C. XXVI
 H VI. C. IN CIR. C. Aquila exoritur. C. XXVII
 A V. C. IN CIR. XXVIII
 B IV. C. IN CIR. Leonis in pectore clara stella exoriuntur, interdum tempestatem significat. C. XXIX
 C III. C. IN CIR. C. Aquila occidit, significat tempestatem. C. XXX
 D Prid. C. XXXI

AUGUSTUS.

E Kal. Aug. N. Etesiz. C. I
 F IV. C. FER. II
 G III. C. III
 H Prid. C. Leo medius exoritur; tempestatem significat. C. IV
 A Non. F. V
 B VIII. F. Arcturus medius occidit. P. VI
 C VII. C. Aquarius occidit medius, nebulosus æstus. C. VII
 D VI. C. Vera ratione autumnus initium fidiculæ occafu. P. VIII
 E V. NP. IX
 F IV. C. X
 G III. C. Fidicula occafu suo autumnum inchoat Cæsari. P. XI
 H Prid. C. Fidis occidit mane, & autumnus incipit. C. Atticæ equus oriens significat. & vespera Ægypto, & Cæsari Delphinus occidens. P. XII
 A Eid. NP. Delphini occasus tempestatem significat. C. XIII
 B XIX. F. Delphini matutinus occasus tempestatem significat. C. XIV
 C XVII. C. XV
 D XVII. C. XVI
 E XVI. PORT. NP. XVII
 F XV. C. MERK. XVIII
 G XIV. VIN. F. P. XIX
 H XIII. C. Sol in Virginem transitum facit. hoc & sequenti die tempestatem significat, interdum & tonat. Eodem die fidis occidit. C. XX
 A XII. CONS. NP. XXI
 B XI. EN. Cæsari, & Assyriæ Vindemiator oriri mane incipit. P. XXII
 C X. VOLC. NP. Fidis occafu tempestas plerumque oritur, & pluvia. C. XXIII
 D IX. C. XXIV
 E VIII. OPIC. NP. XXV
 F VII. C. Vindemiator exoritur mane; & Arcturus incipit occidere, interdum pluvia. C. XXVI
 G VI. VOLT. NP. XXVII
 H V. NP. H. D. ARA VICTORIÆ IN CURIA DEDICATA EST. Sagitta occidit. etesiz desinunt. P. XXVIII
 A IV. F. XXIX
 B III. F. Humeri Virginis exoriuntur. Etesiz desinunt flare, & interdum hiemat. C. XXX
 C Prid. C. Andromeda vesperi exoritur. interdum hiemat. C. XXXI

SEPTEMBER.

D Kal. Sep. N. I
 E IV. N. HOC DIE FER. NP. Piscis aultrinus desinit occidere. calor. C. II
 F III. NP. III
 G Pr. C. Pr.

CALENDARIUM ROMANUM EXPLANATIO.

Fastus dies. N. Nefastus. NP. Nefastus primò. FP. Fastus primò. NON. Nonæ. AGON. Agonalia. Ovidius. EN. Endotercius, pro Intercifus. CAR. Carmentalia: quòd sacra tum, & ferie Carmentis. VARR. EID. Idus. LUPER. Lupercalia: quòd in Lupercali Luperci sacra faciunt. VARR. QUIR. Quirinalia à Quirino, quòd huic deo ferie. FERAL. Feralia: ab inferis, & ferendo, quòd ferunt tum epulas ad sepulchrum, quibus jus tibi parentare. TER. Terminalia: quòd is dies anni extremus constitutus. dyodecimus enim mensis fuit Februarius. REGIF. Regifugium. Ovidius: quamquam est inter Ovidium & Kalendarium de die Regifugii controversia. ille enim assignat Februarii diem 23. in Kalendario autem video ad 24 esse appositum, nec sanè, si modò Regifugii dies N. fuit, videtur esse potuisse die 23, hoc est, Terminalibus, qui NP. dies fuit, alioqui dies idem & NP. & N. fuisset. EQ. Equiria. VARR. Festus. Ovidius. LIB. Liberalia. VARR. QUIN. Quinquatrus. VARR. TUBIL. Tubilustrum, quòd eo die in atrio futuris sacrorum tubæ lustrantur. VARR. Ovidius. FESTUS. Q. REX. C. F. quando rex comitiavit, fas. VARR. FESTUS. CIRC. Circenses. FORD. Fordicidia: à fordibus. bos forda, quæ fert in ventre, quòd ea die publicè immolantur boves prægnantes in curiis. complures à fordibus cadendis fordicidia dicta. VARR. CER. Cerealia, VARR. PAR. Parilia: à pariendo, ut ait Victorinus Afer. Alii, Palilia, à Pale, quòd eo die Ferie ei deæ fiunt. VARR. Ovidius lib. 1. Fast. Festus in verbo, Pales, & Parilibus. VIN. Vinalia à vino. VARR. ROB. Robigalia: dicta ab Robigo, secundum segetes. VARR. FLOR. Floralia, Ovidius. PLIN. COMP. Compitalia. LEM. Lemuria. VARR. Ovidius. LUD. MART. ENICIRC. Ludi Martii in Circo, Ovidius. MART. CAR. MONET. Marti. Camæ Deæ, Moneta Junoni. Macrobius. Ovidius. INCAPIT. In Capitolio. VEST. N. F. PR. Vestæ, nefas Prætori. MAT. Marti Matutæ. Ovidius. Q. ST. D. Quando stercus defertur. VARR. Festus, Ovidius. POPLIF. Poplifugium, pro populifugium. APOLLIN. Apollinares. MERK. Mercurus. VICT. CÆSAR. Victoria Cæsaris. NEPT. Neptunalia. FER. Feralia. HISP. Hispaniam. VICIT. PORT. Fortunalia. VIN. F. P. Vinalia, fas Prætori. VARR. Plinius. CONS. Confualia. PLUTARCH. VOLC. Volcanalia. VARR. OPIC. Opiconfiva. VARR. VOLT. Volturnalia. VARR. H. D. ARA VICTORIÆ INCURIADE. DIC. EST. hoc die ara victoriæ dedicata est. FER. NEPT. Ferie Neptuno. F. EQUOR. PROB. Ferie eorum probandorum. Valerius Max Lib. 2. LUD. CIRC. Ludi Circenses, in Augusti die natali. Suetonius, Dio. MEDIT. Meditrinalia, à Meditrina dea. VARR. AUGUST. Augustanalia. FONT. Fontanalia. VARR. ARM. Armilustrum. VARR. EPUL. INDICT. Epulum indictum. LUD. PLEB. IN CIRC. Ludi plebis in Circo, Suetonius. AGO. Agonalia. SATUR. Saturnalia. Macrobius. OPAL. Opalia. VARR. Macrobius. DIV. Divalia, Divi Julii dies festus. LAR. Larentinalia VARR. Ovidius, Plutarchus.

CALENDARIUM ROMANUM

CONSTANTINI MAGNI

TEMPORIBUS, IPSO ANNO CHRISTI CCCXXV, QUO
Synodus prima Nicæna celebrata, confectum.

E MUSEO JOANNIS GEORGII HERWART
ab Hohenbourg.

JANUARIUS.

A	A a	Kal.	SENATUS LEGITIMUS.
	B b	IV	dies Ægyptiacus.
	C c	III	Ludi. Votorum nuncupatio.
	D d	Prid.	Ludi.
	E e	Non.	Ludi.
	F f	VIII	dies Ægyptiacus.
	G g	VII	Jano patri CMXXIV.
	A h	VI	
	B a	V	Senatus legitimus.
	C b	IV	dies Camentationum.
	D c	III	
	E d	Prid.	
	F e	Idib.	JÓVI STATORI CMXXIV.
	G f	XIX	
	A g	XVIII	Carmentalia.
	B h	XVII	dies Ægyptiacus.
	C a	XVI	Ludi Palatini.
	D b	XV	Ludi.
	E c	XIV	Ludi.
	F d	XIII	N. Gordiani CMXXIV.
	G e	XII	Ludi.
	A f	XI	Ludi.
	B g	X	Senatus legitimus. Sol in Aquario:
	C h	IX	N. B. Hadriani CMXXIV.
	D a	VIII	N. Chartis.
	E b	VII	
	F c	VI	
	G d	V	
	A e	IV	
	B f	III	
	C g	Prid.	

FEBRUARIUS.

D h	Kal.	N. HERCULIS CMXXIV.
E a	IV	
F b	III	Senatus legitimus.
G c	Prid.	Ludi Gottici.
A d	Non.	Ludi.
B e	VIII	Ludi.
C f	VII	Ludi. dies Ægyptiacus.
D g	VI	Ludi.
E h	V	Gottici CMXXIV.
F a	IV	
G b	III	Genialici CMXXIV.
A c	Prid.	Ludi Genialici.
B d	Idib.	Virgo Vesta. parent. Senatus legitimus.
C e	XVI	